

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.
KLÓFIRIKTAKSI DÍJ:
Helyben háshoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Késsz évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.
Kgyes szám ára 4 kr., kapuutó:
a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben.

Feladó szerkesztő
Dr. Vajna Gábor.
Szerkesztőség: Kapu-u. 60.
Ertekezhetni:
d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:
3 hasábon garmond-sor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
8 hasábon garmond-sor 8 kr Nagyobb és többesör i hirdetésné
kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 80 k
bélyeg-díj fizetendő.
Nyílttér sora 15 kr.
Hirdetések és nyílttéri cikkek díja előre fizetendő.

Husvét.

Brassó, ápril. 1.

Évezredek során újra megemlékezik Izráel népe ama nagy isteni kegyelemről, a mely megtörte a fáraók sorvasztó rabigáját, hogy bevigye választott népét az ígért csodás földjére.

Tizenkilencz század tünt le, hogy az Isten fia leszállt a földre, hogy hártalan isteni szeretetével keblére ölelje a bűnben, nyomorban sanylódo emberiséget s valóvá tegye a földön a mennyei birodalmat.

Testét kereszthalálnak adták át: de az isteni lélek feltámadt és bevonult az örök igazság és boldogság menyébe.

Es évezredek óta a szenvedő ember lelkét és képzeletét legerősebben a felszabadulás, feltámadás örök gondolata foglalkoztatja. A mint az anyatermészet esztendőről-esztendőre leveti a téli dermedés fagyos bilincseit, hogy termékeny pompájában újra boldogságot árásszon a földre: az emberi lélek is a nyomoruság dermesztő tele után az örök boldogság tavaszát áhitja. Hogy ez e világon valósággá váljék, az volt ősidők óta az emberiség legbölcsebb, legkiválóbb férfainak bár soha nem teljesülő álma. Már az ó-kor legnagyobb filozófusa, Plató is megalkotta képzeletében a tökéletes emberi államot. Utána a bölcsek, vallásalapítók és reformátorok nagy sokasága ugyanazt a magasztos eszmét törekedett megvalósítani, de mind hasztalanul!

Es ma is egyre forrong az emberiség világszerte. Nem éri be az évezredek folyamán megalkotott társadalmi renddel, a mely az emberek óriási tömegének fátadalmat, nyomort juttat osztályrésztül, jólétet és boldogságot vajmi keveset.

A világ újra várja ama nagy megváltót, a ki véget fog vetni a rettenetes küzködésnek és siralomnak. De a világ boldoggá egy csapással nem lehet. Nem dönthető halomra minden, a

mit eddigelé alkottak. A véges emberi elmének meg kell elégednie azzal, hogy a jelenben egy-egy ponton, a mostanáig megalakult államok keretében álljon be a viszonylag legnagyobb boldogság.

Hazánk is óriási feladatok előtt áll. Hogy az áldatlan és az ország erejét fecserlő meddő politikai párt-harcok lecsendesültek, a társadalmi élet számtalan bajait kell helyrehozni. Ugy látszik, hogy államunk vezetői belátták mindezt, mert egyre jobban hangoztatják ama nagy teendőket, a melyeket a közeli jövőben kell véghezvinni. Javítani a pusztulásnak induló földmives nép helyzetén, a mely az állami pénzterhek legnagyobb részét maga viseli. Munkát adni a mezei és városi munkások százezreinek, hogy ne szegődjenek a nemzetközi, hazátlan szocializmus hirdetői közé, a kik félredobva minden hazaszeretetet, a világállamban látják az egyedüli üdvözülést. Meg kell erősíteni nemzeti iparunkat és kereskedelmünket, a melynek minden előfeltételei megvannak, hogy ne legyünk kénytelenek nézni, mint árasztja el a külföld a maga termékeivel; mert hiszen hazánkban nem vagyunk híján az iparosoknak és más munkabíró embereknek, a kik most kellő gondoskodás és vezetés nélkül tanácstalanul állnak.

Nem a féktelen szabadság a társadalom é l e t é b e n az, a mely a legnagyobb boldogságot biztosítja: minden téren tervszerű, előrelátó társadalmi politikára van szükség. Hazánk most sok haszontalanul töltött idő után felszabadult a pártok viszálykodása alól, úgy hogy mostani és jövőndő vezetőinek bölcseségén áll, hogy végrenálunk is megtétessék mindaz, a mi nélkül egy modern állam meg nem lehet.

A remény nem fog hiu ködképpé válni. Bizunk abban, hogy nemcsak az államférfiak, hanem a haza polgárai is, mindent félredobva, a mi elkülönülést és viszályt szitana, egyesülni fognak az ország reorganizációjának elhalaszthatatlan nagy művében. Akkor megünne-

pelhetjük hazánk nagy husvétját és elmondhatjuk a költővel együtt: «Szent hazánk lefizettük, a mivel csak tartozánk!»

Belföld.

Brassó, ápril. 1.

A parlament nyári szünetelése az idén igen hosszú lesz. Több mint három hónapig tart, június 20-tól szeptember végéig. A kormány ezalatt elkészíti a jövő ülésszak parlamenti feladatait.

A belügyi tárczát a «Magyarország» egyik legutóbbi cikke szerint nemzeti párti politikussal fogják betölteni, sőt még az igazságügyit is. Ezen tárczákra állítólag Horánszky és Hódossy fognak kinevezettni, még pedig mindjárt a költségvetés letárgyalása után.

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága csütörtök délelőtt gyűlésezett a fővárosban.

Zalka János győri püspök állapota jelentékenyen javult, beszélni azonban még mindig nem tud.

Az isaszegi csata 50-ik évfordulóját a helyszínén fogja megünnepelni az idén a műegyetem ifjusága.

A magyar mezőgazdák szövetségének igazgatóját, Brüll Mór szélhűdés érte, a mely nyomban megölte.

Lugoson a napokban három lélek-kufárt fogtak el, a kik azért utaztak oda, hogy eleven árut szállítsanak a Balkán-félszigetre. A banda feje állítólag egy török volt, a ki idejekorán megugrott.

Külföld.

Brassó, ápril. 1.

Az osztrák kormány bevárja a németek közös programjának nyilvánosságra való hozatalát és csak azután hívja egybe az új kiegyezési konferenciát.

A román királyi pár jövő héten Budapestén át Abbaziába utazik, a hol bárom hetet szándékozik tölteni.

A német császárné egyik fia kíséretében legközelebb Dinard francia fűrdőbe utazik.

Berlini politikai körökben hírlík, hogy Elzász-Lotharingiából nagyhercegséget csinálnak. Uralkodó nagyhercegnek Lipót bajor királyi herceget, Gizella főhercegnő férjét, királyunk vejét szemelték ki.

A hágai békekonferencia, a mely május 18-án okvetlenül megnyílik, valószínűleg 7—8 hétig fog tartani.

Muraviev gróf állítólag azt a kijelentést tette, hogy Oroszország sohasem járulna Kina feloszlásához és ilyen tervnek esetleg teljes erejével ellent állna.

Svédország és Norvégia közt oly feszült a viszony, hogy több előkelő svéd politikus nyilatkozata szerint a háboru elkerülhetetlen és lehet, hogy még a nyáron kitör.

Bánffy Dezső nemzetiségi politikája.

Brassó, ápril. 1.

VIII.

Bánffy kultur-politikai akciója.

C.

Annak sincs sehol nyoma, hogy Bánffy előtt valaha valaki politikai szempontból törődött volna azzal, hogy az érettségi vizsgálatok és az évközi ellenőrző látogatások a nemzetiségi középiskolákban felhasználásának arra is, hogy a közoktatásügyi kormány kellő tájékozást szerezhesen magának arról, hogy hazafias és állami szempontból minő szellem uralkodik ez iskolákban? Bánffy figyelmét ez sem kerülte el. Átkérte a látogatások és a vizsgálatok jegyzőkönyveit és a rájuk vonatkozó jelentéseket s mikor arról győződött meg, hogy a kiküldött kormányképviselők és főigazgatók a legtöbb esetben halvány sejtelemmel sem bírnak feladatuk politikai részéről, részletes utasításokat dolgoztatott ki számukra, azonkívül a kormányképviselők közül azoktól, kik nem tanúsítottak megbízatásuk politikai része iránt kellő érzéket és buzgóságot, megbízatásukat elvonatta s helyüket olyan egyénnel tette be, a kik ez irányban teljes garanciát nyújthattak.

Hogy a magyar főiskolákon tanuló nemzetiségi ifjúság között minő szellem uralkodik, azzal Bánffy előtt senki sem törődött. Ennek a nemtoródásnak volt aztán oka az, hogy 1895 előtt a román nemzetiségi mozgalomban a főiskolai román tanulólag oly előkelő szerepet játszhatott. Organizálhatta magát a legmerészebb politikai izgatásokra, összeköttetésbe helyezkedhetett külföldi társulatokkal, nem akart arról megsemm tudomást venni senki. Hasztalanul mutattak rá a hírlapok a szemetszuro s mindenkit megbotránkoztató tényre, hogy a román ifjúság a nemzetiségi demonstrációk alkalmával a csoportvezetők szerepét játszsza a tömeg mozgósításánál, hogy Memorandumokat, Replica-kat gyártanak nemcsak a románság, de a külföldi közvélemény félrevezetésére és a magyarság elragalmazására.

Alig lépett Bánffy a kormányra, azonnal vizsgálatot indított a «Petru Maior» nevű román ifjúsági egyesület ellen. Hónapokig tartott, míg az egyesület irattárát és irodalmi munkásságát, könyveit a megbízott szakértők átvizsgálták. A vizsgálat a multra nézve súlyos vétségeket konstataált, különösen az egyesület jelenlegi tagjai az egyesület kebelén belül a politikai mozgalmakban vettek részt. Az egyesület nem záratott be ugyan, de szigorú felügyelet alá helyeztetett.

Ugyancsak Bánffy kezdeményezésére utasította a közoktatásügyi miniszter a két egyetem rektorát s a többi főiskolák igazgatóságait, hogy a nemzetiségi ifjak minden egyesületi és társadalmi mozgalmait kísérik

figyelemmel. A hol a bajok annyira elharpóztak, hogy a szigorított felügyelet s a jóakaratu tanács nem használt, ott, mint a nagyváradi Bolcas-eset bizonyítja, a legszigorubb eljárástól sem riadt vissza. Bolcast, ki Nagyváradon a román joghallgatókat valószínűszen igazgatta a magyarság ellen s ki a turini nemzetközi diákkongresszuson is a hazaáruláshoz közel álló denuncziás módon viselkedett, nemcsak az összes hazai főiskolákról kizáratta, hanem azt is kimondatta, hogy külföldön szerzett oklevele sem fog idehaza nosztrifikáltatni. Ez ítélet hivatva volt jövőre példát statuálni. Tizenhét román nemzetiségű nagyváradi joghallgató hősökéből kijelentette, hogy Bolcas-szal magokat mindenben szolidárisnak érzik. Büntetésök az volt, hogy a nagyváradi jogakadémia igazgatósága most a második félévi beiratások alkalmával mind a tizenhetet elutasította.

A legutóbbi hónapokban Bánffy tárgyalásokat indított meg a közoktatásügyi miniszteriummal egy oly szervezet felállítása érdekében, melynek hivatása lesz a tetségének, összes erre vonatkozó törvényeinkben tartartott főfelügyeleti jogát azon felekezetek egyházai és iskoláival szemben, a melyeknél ez állami szempontból indokoltnak látszik, az eddiginél rendszeresebben és nagyobb szigorúsággal gyakorolni. E szervezet hivatva lesz megszüntetni azon visszas állapotot, hogy bizonyos iskolák melegágyai lehessenek a hazafiatalan dákóromán vagy pánszláv szellemnek.

* * *

A diszkreczió elsőrendű kelléke azon államférfiúnak, a ki a magyar állam ez öröklött szervi bajának a nemzetiségi bajnak gyógykezelésére vállalkozik. E diszkreczió tiltotta el Bánffynak, hogy nemzetiségi akcióit ne tétesse hírlapi fejtegetések tárgyává, hogy ily módon az ellenzék meggyőzni igyekezzek arról, hogy menpyire nincs igaza, mikor kormányzatától még az igaz magyarságot, a legszentebb nemzeti érdekek buzgó és éber védelmezésének érdemeit is megakarja tagadni.

Jelenleg a nemzetiségek csendesek. Egyelőre valami nagyobb szabásu nemzetiségi akcióra ez időszerint nincs is kilátás. De hat jellemvonása-e a magyar politikai életnek, hogy csupán a nemzet jövődjét érdeklő előrelátásból olyan dolgot figyelmeztasson, a mely valami közvetetlen nyomást nem gyakorol rá? Bizony nem.

Igy hát a Bánffy által napirendre tűzött nemzetiség-politikai akció is szépen le fog kerülni az aktualitások szinpadáról. Az általa megmozgatott kérdések pihenni fognak az egyes minisztériumok iratpolczain.

A félbeszakadt munkásságot csendesség fogja követni s ujra kormányzati elvvé lesz, mint volt, e kényes és nagy fontosságú nemzeti érdekekkel bíró ügyekben a »quieta non movere«.

A tetlen nyugalom pora és molyai meg fogják emészteni Bánffy összes ez irányu kezdeményezését.

A nemzetiségi politikusok is ki fogják heverni azt a negy éves rendszeres harczt, melyet Bánffy ellenök annyi kitartással és annyi szemességgel folytatott. Egy pár év mulva aztán ujra lesz nemzetiségi kérdés. Ujra bekövetkezik az 1895 előtti szégyenletes állapot, melyben Zrinyivel szólva, a megjelent veszedelem láttára, megint »futunk ide s tova, vizeken által, havasokon által ki imide, ki amoda, minden remédiumunk csak a másoktól való segítség koldulás; nincs

magunknak népünk, kivel okkurálhassunk a veszedelemnek; nincs egy emberünk, a kit hová tehetnénk; . . . pedig ha Váradot vissza nem vesszük, ha Erdélyt elvesztjük, ne is hadakozunk bár azután, hanem füsünk ki az országból.»

A nagyszebeni főgymnásium új épületének ünnepélyes megnyitása.

(Vége.)

Nagyszeben, márcz. 26.

Szép szónoki előadással kezdte meg választ Ferenczy István, a m. kir. állami főgymnásium igazgatója. Mindenekelőtt köszönetét fejezte ki a főispánnak a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur képviselőjében teljesített missiojáért és nagy örömeinek adott kifejezést úgy önmaga, mint tanártársai nevében, hogy mai napon a hazai nevelés és oktatás céljaira ily nagyszerű tanintézeti épületet birtokba vehet. Ohajtotta volna igazgató és a tanári kar az új épület megnyitásának ünnepélyét mult év szeptember 24-én, a tanintézet kétszázados évfordulója napján megtartani. Azonban Felséges Királynénk, a magyarok Nagysasszonyának gyászos halála miatt erre az időre halasztatott az ünnepély, midőn már a külső gyász jelei megszűntek. Ezután igazgató egy hosszú történeti visszapillantást vetett a nagyszebeni állami főgymnásium keletkezésére és történeti fejlődésére. Már a 13-ik században megvetette e tanintézet alapját a szebeni polgárság az egyházzal karöltve. Ismerteti a történeti phasisokat a 16. századig, midőn a protestantismus hazánkban elterjedt. Ekkor a szebeni protentanosok a jelenleg is virágzó főgymnásiumukat alapítják, a régi tanintézetet pedig a kath papság, nevezetesen a jezsuiták birtokában hagyják. Ezek 1698-ban a tudomány és nevelés követelményeinek megfelelően szervezték a régi gymnásiumot. Tudományos színvonalra emelték úgy, hogy versenyzett az evangélikusok gymnásiumával. De miután a Jezsuita-rend hazánkban megszűnt, a gymnásiumban a tanítást világi és egyházi tanárok teljesítették. 1853-ban a gymnásiumot a provisorium államának (Staatsgymnasium) nyilvánította. Ismerteti igazgató a történeti phasisok alatt a gymnásiumnak különböző helyeken való elhelyezését. Rámutatott arra, hogy legutóbb mily sok ideig volt a főgymnásium a piaci plebániái épület második emeleten szűk, kicsiny tantermekben elhelyezve, hogy itt hiába akart terjeszkedni, a tanuló ifjúság növekedése folytán nem tudott, mivel a jelentkező tanulók nagy számát elegendő tanhelyiségek száma miatt vissza kellett utasítania. De most már az új épületben ez az anomalia megszűnt. Ötvenhét tanhelyiség van ebben; mindegyik igen czélszerű és a modern igényeknek teljesen megfelelően berendezve. A jelenlevő közönséget felhívja, hogy ünnepély után az új épület tantermeit és az igazgatói lakást megtekintse. Végül hálás köszönetét fejezi ki a magas kormány-nak, mely törvényjavaslatot terjesztett volt az országgyűlés elé a gymnásium új épülete költségeinek megszavazása végett. Megemlíti beszédében azt is, hogy mai napon az igazgató és tanári kar sürgönyileg fejezte ki hálás köszönetét Dr. Wlassics Gyula miniszter urnak az épület létrejövéséért.

Ezen igen tartalomdu, szép és szónoki előadás alakjában tartott beszéd után szünni nem akaró éljenzés kísérté igazgató helyére.

Végül az ifjúsági ének- és zenekar a «Hymnus»-t adta elő meghatóan, melyet a közönség állva hallgatott végig.

Ezután a közönség a tanintézet helyiségeit tekintette meg. Az imposans épület földszinti, első és második emeleti tanhelyiségei, szertárai berendezés és felszerelés tekintetében a tanítás céljainak teljesen megfelelők, világosak, tágasak és magasak. A bútorok: asztalok, fali táblák, padok és szekrények újak és a pedagógiai kívánalmak szerint vannak felállítva és elrendezve. A szertárak, u. m. a történelmi és földrajzi, a fizikai, kémiai, természetrajzi, mértani és szabadkézi szertárok gazdag gyűjteménnyel bírnak és egész vagyont képviselnek. Nagyszűrének mondható a tanári és ifjúsági könyvtár is.

Az igazgatónak az épület földszinti részében hat szobából álló igen kényelmes és fényesen berendezett lakása van. Pálmákkal és déli virágokkal volt az ünnepély alkalmával díszítve. Az asztalok meg voltak rakva különféle izletes süteményekkel. Volt sör és cognac is bőven. A házi asszony a legszivesebben kínálta a néző közönséget, a mely az új épületben az igazgatói lakást is meg nézni óhajtott.

Valóban ily szép ünnepélynek ritkán voltam tanúja, mint a milyen volt a nagyszombeni m. kir. áll. főgymnásium új épületének megnyitási ünnepélye.

Dr. Nemes Imre.

HIREK.

Brassó, ápril. 1.

— Lapunk olvasóinak boldog ünnepeket kívánunk.

— Lapunk jövő száma a közbeszó ünnep miatt kedden jelenik meg.

— Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

— Lapunk olvasóihoz! Április elsejével új előfizetés nyílt lapunkra.

A «Brassói Lapok» előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

egész évre	10 frt — kr.,
fél évre	5 frt — kr.,
negyed évre	2 frt 50 kr.,

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben a „Brassói Lapok” kiadóhivatalába: Brassó, Kapu utca 60 sz. a. küldendők.

— **Kinevezés.** A magyar királyi pénzügyminiszter **Dr. Vajna Gábor** ügyvédet, lapunk felelős szerkesztőjét, Brassó vármegye területére, az 1899. 1900. és 1901. évekre alakítandó adó-kivető bizottság elnökévé nevezte ki.

— **Személyi hír.** Kaposi Molnár Viktor miniszteri tanácsos, tegnap d. u. a gyorsvonattal városunkba érkezett.

— **Egyházi zene.** Holnap, húsvét első napján d. e. 10 órakor a róm. kath. plébánia templomban az ünnepi szent mise alatt az egyházi énekkar a következőket adja elő: Misse D-moll-ba; zene és énekkarra Horák V-től. Az evangéliumnál: «Confitemini»; alt solo, orgonakisérettel Weiss L.-tól. (Alt solót éneklő Kugler Ottilia k. a.) Az offertoriumnál: «Inclina»; tenor és hegedű-solo Zierer Józseftől. (Tenor solót éneklő Binder Jenő tanár ur, hegedű solót játsza: Malcher Rezső ur.) Záradékkal: Tantum ergo zene és énekkarra Jaschik Gyulától. Húsvét másodnapján d. e. 10 órakor; Ünnepi Misse

B-dur-ba ének és zenekarra Hahn F.-tól. A gradualehoz: «Intellige clamorem»; sopran solo orgonával Wolf Cyriltől. (Sopran solót éneklő Brennerberg Viktoria k. a.) Az offertoriumhoz: «Protege Domine» tenor solo Wolttól. (Tenor solót éneklő Baczoni József ur.) Záradékkal: «Az Isten dicsősége» Beethoventől.

— **Szinügyünk.** Lapunk egyik legközelebbi számában értesítettük a szinpartoló közönséget arról, hogy most már egészen bizonyos, hogy május elején megkezdődik Brassóban a szinbérlek által megválasztott magyar szintársulat előadásait. Figyelmébe ajánljuk ezen alkalmából a bérlő uraknak az aláírási iv szövegének ezen pontját: «Az aláírók ezen iv aláírása által kötelezik magukat a nevük után magok által bejegyzett összeget minden hó kezdetén legkésőbb azonban az illető hónap végéig pontosan befizetni. A befizetés elmulasztása esetén a már befizetett havi részeket minden ellenszolgáltatás nélkül a «Brassói Nemzeti Szövetség» színi alapja javára esnek.» — Az aláírási iv szövegének ezen pontját legközelebb kétségen kívül foganatosítani fogják, a miért is figyelmébe ajánljuk azoknak a bérleknek, a kik még nem fizették be teljesen bérleti összegeiket, hogy ezen befizetést a hivatolt pont foganatosítása előtt a pénztárnoknál Szabo Antal adóhivatali ellenőr urnál saját érdekében teljesíteni sziveskedjenek.

— **Brassó vármegye állandó választmánya az 1898-ik évi zárszámadások tárgyalása céljából f. évi április hó 8-án d. e. 10 órakor az alispáni hivatal helyiségében ülést tart.**

— **Ovatio.** A brassói orthodox izraelita hitközség szerdán este tartott közgyűlésén szép ovatio-ban részesítette derék rabbiját Vezel Albertet. Vezel A. ugyanis nem fogadta el a tordai hitközség által neki felajánlott és a brassóinál sokkal jövedelmezőbb rabbi-állást, hanem elhatározta, hogy tovább is a brassói orth. izr. hitközségnek szenteli működését. A hitközség ezért őszinte köszönetet szavazott a rabbinak és ez alkalommal egyszersmint legnagyobb elismerésének adott kifejezést azon tevékenységet illetőleg, a melyet Vezel A. hitközsége érdekében kifejtett. — Mi is őszinte örömmel csatlakozunk a hitközség által kifejezett elismeréshez és úgy a hitközség, mint a brassói magyar társadalom érdekében szerencsének tartjuk tovább köztünk maradását a derék rabbinak, a kiről csak is jót mondhatnak mindazok, a kik vele valaha érintkeztek. (Hinnéh beemet ben-jisrael aser en-bó remijáh!)

— **Francia kritika magyar író-ról.** Halász Gyula brassói főreáliskolai tanár nemrégiben könyvet adott ki Petőfi és Béranger címen, melyben a két költő pályáját, jellemük és költészetük találkozó pontjait mutatja ki. Erről a munkáról most a *Revue Critique* című francia kritikai folyóirat, melynek elterjedését és tekintélyét harminchárom éves multja is bizonyítja, rokonszenves kritikát közöl. A *Revue Critique* főképp azt méltányolja Halász tanulmányában, hogy a két költő dalaiban igen sok rokonvonalat tudott felfedezni, és hogy elég bátor volt, hogy Bérangert, akit a jelenlegi francia kritika kevésbé becsül, érdeme szerint magasztalja.

— **Hangverseny.** Mint értesülünk, f. hó 7 én helybeli műkedvelők, és pedig ez egyszer békés egyetértéssel összeválogatva a két nemzetiség s a magyarság köréből, Barsescu Agatha k. a., a jeles drámai művésznő közreműködésével, a Vigadó termében tánczczal egybekötött hangversenyt rendeznek. A program, melyet izléssel összeállított előképek fognak változatossá tenni, már nemzetközi jellegénél fogva is, igen érdekesnek ígérkezik.

— **Megszűntetett idyll.** A városi tanács egyik legújabb rendelete folytán a pénzügyi palota mellett levő fapiacot áthelyezték a Kolostor utca előtt elterülő teregre, ahol a czirkuszok és panorámák szoktak elhelyezkedni. Ezen intézkedés folytán megszűnt a fa-fűrészlők idyllje, a melyet évek óta a nevezett térségen oly megszokottan folytattak.

— **Mulatságok.** A «Brassói Iparos Ifjak Önképző Egylete»-nek ifjúsága az egylet alapja javára f. hó 2 án (Húsvét első napján) a Grand Hotel egyleti helyiség nagytermében műsorral egybekötött tánczmulatságot rendez. Kezdeté fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók az egylet helyiségében (Grand Hotel) Kelemen Béla gazda urnál. — A brassói munkás kör saját könyvtára javára vasárnap (Húsvét első napján) az «Orient» szálloda nagytermében kedélyes estélyt rendez, összekötve zártkörű tánczkoszorúval. Színre kerülnek magyar és német szavalatok és vig jelenetek. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók a bizottsági tagoknál és este a pénztárnál.

— **Az élelmes szövet vevő.** Ezen czim alatt lapunk 71. számában közölt hírnk nem felel meg a valóságnak, miután az a Kohn Herman féle cég téves információja alapján került lapunkba. Ezen körülményt a nevezett cég megbizottja is megerősíti.

— **Délutáni hangverseny.** Holnap — vasárnap — délután fél 4 órakor a városi sörházban a városi zenekar hat tagja játszik. Belépti-díj nem lesz.

— **Szállítás.** A nagyszombeni m. kir. állami elmeorvóintézet igazgatóságának az intézet telkén ujonnan épült három pavillon berendezéséhez szükséges vasbutorok, fabutorok, szőnyeg és kárpitféle, edényfélék, és ágyneműek szállításának biztosítására vonatkozó pályázati hirdetménye a feltételekkel együtt a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthező. Az ajánlatok f. évi április hó 13-éig nyújthatók be.

Táviratok.

A «Brassói Lapok» eredeti távirata.

Bécs, ápril. 1. Azon hír, mintha a bécsi rendőrség értesítést kapott volna a berlini rendőrségtől arra vonatkozólag, hogy Bécsbe német és olasz anarkisták érkeznek azon célból, hogy az uralkodó ellen merényletet kövessenek el, teljesen alaptalan.

Páris, ápril. 1. A kormány vizsgálatot rendelt el annak kiderítése végett, hogy a «Figaro» miképp jutott a revízió aktáinak birtokába.

Budapesti levél.

A tavasz beköszöntével nagyobb mérvben fordul a főváros felé a vidéki közönség érdeklődése; ennek némi kielégítésére óhajtottunk szolgálni jelen tudósításunkkal.

A divat fejlődése a finomultabb ízlés fejlődését, a művelődés terjedését vonja maga után, mely a műipar termelésének emelkedését mozdítja elő általánosságban. Magyarországon is, mint mindennütt, a főváros a mérvadó vezető a divat jelenségeiben; innen indul ki a kezdeményezés a vidékre, mely viszont hálóját a fogyasztás által nyilvánítja az új alkotásokért, az iparosok kitartó munkásságáért s a vállalatoknak minden szükségletre kiterjedő gondosságáért.

Mint a nők iránt tartozó tisztelet parancsolja, elsősorban oly ügyről írunk, mely kiválóan a hölgyeket illeti, mely a divat fejlődésével nem csak kapcsolatos, hanem közszükséglet kielégítését is képezi. Már két év előtt jeleztük, hogy Budapesten a mellfűző különlegességek terén egy oly vállalat létesült, mely nem áll a bécsi és francia ilyenmű gyártmányok mögött. Ez a Mme Lebowitsch cég (Budapest váci-utca 7.) E céget találjuk Ausztriában is irányadónak, hol Bécs, Linz, Brünn és Troppau fővárosaiban levő gyáraiból látja el a közönséget mellfűző különlegességekkel. A budapesti gyártelep több mint 3 éve Lebowitsch Lipót magyar születésű kiváló szakférfi vezetése alatt oly fényes eredményeket ért el, hogy az ennek folytán beállott nagy arányú megrendeléseket, dacára az éjjel nappali munkának, alig képes végezni. De a tetemesen megnagyobbított és jól beiskolázott személyzet ruganyos munkássága legyőz minden nehézséget s a cég találmányát képező orthopedikus és orvosi célokra szolgáló mellfűzőkön kívül a közönséges és luxus-mellfűzőket is óriási mennyiségben készíti, a megrendelők legnagyobb megelégedésére, miről köszönetet nemcsak a használó hölgyek, de egyetemi tanárok és orvosok is naponta nyilvánítanak. E cég fényes sikerei közé tartozik az is, hogy Páris, mely mindenben vezérszerepet játszik, elfogadta és bevezette a Lebowitsch cég azon mellfűző rendszerét, mellyel az éretik el, hogy a gyomor minden ártalmas nyomástól ment marad. Ez a Magyarországon „Királynéalak” néven ismert különlegesség Párisban csakis a legelőkelőbb műtermekben kapható. — A Lebowitsch cég jó hírnevét gyártmányainak kiválósága, szép alakjai és mérsékelt árai szilárdították meg is tették közismertté.

Kertész Tódor műiparú raktárában (Budapest Kristóf-tér sarkán) a tavaszi idényre a legnagyobb választékban találhatók a tavaszi sport, játék, diszmi- és háztartási cikkek, melyek közül különösen kiemeljük a Lawn-tennis kellékeit 50—110 frtos összeállításban; a Lawn-tennis játék szabályainak nyomtatott magyar szövegével. Tornaszekélyek úgy a szobában mint a szabadban. dr. Thelán-féle izomerősítő. A norog halászat összes kellékei. Gyermekkocsi 8—16 frtig. Háztartási cikkek. Fagylalt készítő gépek 4.50—10 frtig. Ame-

rikai husvágó-gép 3.50 kr. Gyorsforraló 80 krtól 2 frtig. Finom asztali kések és villák 12 pár 2.80-tól 13 frtig. Szodaviz készítő gép 6—14 frtig. Aranyozó folyadék, mellyel mindenki megarányozhat tükör- és képkereteket, 1 üveg pecsétel 80 kr. Ripolin teljesen kész tartos festék minden színben 1/4 kilos szelencze 95 kr. Utazási cikkek, bőröndök, fésűk, és hajkefék, borotvák és hajnyírógépek, acél zsebkések és ollók, borszesz-lámpa, hajsütő-vas és különféle egészség ápolási cikkek. Községi előjárásoknak postatáska 6.50—10.50, éjjeliőr-kürt 60 krtól 2.50 krig, tartós rézdob 14 frt. Kertészeti cikkek. Kerti ollók 80 krtól 3 frtig, kerti kés 80 krtól 2 frtig. Biztonsági revolverek 3—15 frtig. Lovagló eszközök, angol nyergek, lószőnyörök olló, ostorok, kutyakorbács stb. Dohányzó eszközök, szivarszipkák. Rákoczi-pipa gyurott taktékból 70 kr Angol mackenzi egészségügyi fapipa 1 frt, zsebgyfutató 60 krtól 2 frtig. Kuglizó bábok 2.25 kr. Lignum santum golyók 1.15—3.40 kr. Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan teljesítenek.

A villamvilágítás kérdésével foglalkozik a vidék számos városának közönsége, ami nagyon indokolt ott, hol ez a kérdés még elintézetlen, hogy az intézkedések most tétessenek meg arra, hogy a berendezési munkálatok bevégeztesse-nek a nyár folyamán s a villamvilágítás mar az őszre igénybe vehetessék. A hol tökéletesebb rendszerű villamvilágítás már be van vezetve, mindennütt elismerték, hogy ez jobb és nem drágább más világítás módszernél. A villamvilágítás berendezés terén a legismertebb a világihiru Siemens és Halske cég, mely hazánkban is a legtöbb várost és épületeit szerelt fel villamvilágítással, valamint a villamos vasutakat Budapesten és több városban építette. A Siemens és Halske cég Budapesten kívánatra tervezeteket és költségvetéseket díjmentesen készít és küld.

A háztartásban igen nagy szerepet játszik a pecsételés vagy a színehagyott ruháknak vegyi tisztítása vagy műfestése s ezt legcélszerűbb már tavasszal eszközölni, hogy azok idejekorán használható állapotba jussanak. A piszkolódott ruhák, valódi és mindennemű csipkek, krep, desin és egyebek vegyi tisztítás által ismét használhatóvá, az ujjhoz egészen hasonló széppé válnak, az e téren egyedüli specialista Lohr Mária (ezelőtt Kronfusz) vegyszeti és műselyemfestő intézetében, (Budapest, VIII., Baross-utca 86. saját ház.) Ugyanitt ruhák, selymek, kelmék s egyéb szövetek műfestése a legmeglepőbb szépen eszközöltetnek. Ruhák fejtelten állapotban is festetnek. Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítenek.

— Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. XXXVI. rendes közgyűlését március 19-én tartotta Schwarz Ármin elnöke alatt, nagy részvétel mellett. Az évi jelentésb l kivesszük, hogy az 1898. kezelési év az igazgatás minden ágában lendületes emelkedést mutat. A

mérleg egyes tételei viágosan hirdetik, hogy ezen intézet a gyermekbiztosítst eredménydusan cultiválja. 1898. évben 10208 jutalék-rész, túlnyomolag a fiatalabb korosztályból, lett beírva. Nászjutalékok és visszatérítések fejében 439,702 26 koronát fizettünk ki. A 923,286 64 korona üzleti eredményből 757,709.44 korona a matematikai díjtartalékhoz csatoltatott, mellyel az 4.120,486 84 koronára emeltetett. A hivatalnoki nyugdíjalapra 4000 koronát szavaztak meg. Ezen alap tehát 29,087 16 koronát tesz ki A lenmaradó 161,577 20 korona alapszabályszerű javadal-mazasokra a külön tartalékalaphoz és a nászjutalék felemelési alaphoz csatoltatott, mely alapok ez által 446,419 80 koronára emelkedtek. A mérlegszerűleg kimutatott 4.724,417 80 korona vagyon fedezetet nyer jó jövedelmű budapesti házakban, melyek leírások után 1.501,195 72 korona befektetési értékkel vannak felneve, 1,225,503.18 korona takarékbetétekben, 1,351,696 korona 4 1/2 %-os elsőrendű biztonságú értékpapirokban, továbbá kötvénykölcsonókban, és kintlevő követelésekben. Dr. Alexander Bernát, a felügyelőbizottság elnökének előterjesztett indítványa a felmentvény megadására, egyhangulag ellogadtatott. Schwarz Ármin elnökségének 30. évfordulója alkalmából az ez évi igazgatósági jelentéshez egy a többi igazgatóság tagok által aláírt emléklap mellékeltetett, melyben méltatnak azon érdemek, miket 30 évi működése alatt szerzett. Ezen emléklap tartalmának felolvasása viharos helyesléssel találkozott. Miután még lemhenyi Dávid Endre tag indítványára, ki szép szavakkal szintén Schwarz Ármin elnök érdemeiről megemlékezett, az igazgatósága és felügyelőbizottsági tagokat egy évi tartamra újbo megválasztotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dietz Miksa és Nemess Henrik urak küldet-tek ki. A közgyűlés Schwarz Ármin elnök elttetésével végződött.

Minden vevőnek írásbeli jótállás adatik!

Három tized év óta legjobb hírnevű cég.

Helmbold L. örökösei

(cégtulajdonos: Helmbold Győző)

ÉKSZERESZÉK

Bassó. Weisz-Mihály-utca 24. szám. saját házaiban.

Ajánlja a városi és vidéki t. cz. közönségnek: dús raktárát, ékszer-, arany- és ezüst árukban u. m. mindenféle nehézségű jegygyűrűkben, schweiczi zseb-órakban — Ezüst és fém-ovek készítményeit — Rendelmények minden e szakmába vágó bel- és külföldi cikkekre.

Javítások, régi öveknek újjá helyreállítása. Metszetek kő- és fémbe, gyorsan eszközöltetnek.

Hatóságilag fémjegyzett áruk Legjutányosabb árak

Hirdetmény.

Magyarország kereskedelmi minisztere 78950.—93. sz. alatt elrendelte, hogy a brassói állami fa- és köipari szakiskolának (Kapu-utca) áruraktárában fölhalmozva levo 28 drb. festett és festetlen paraszt-szék, 4 drb. konyha-asztal, 15 drb. kettős befelé nyíló ablak béli tokkal és 16 drb. kétszárnyu ajtó béli lésselel és hejjalással felszerelve árverésen barmi áron eladassék.

A nyilvános szóbeli árverés kezdetül ezennel folyó évi ápril hó 10-ik napjának délutani két óráját tűzöm ki.

A székek és asztalok darabonként külön árvereztetnek el és azonnal kifizetendők és elviendők.

Az ablakok együttesen vagy legalább az egész darabszám felére kiterjedőleg képezhetik ajánlat tárgyát és az ajánlott érték 1/4 részének biztosítékul való befizetése mellett 15 napig az intézetben hagyhatók. A tárgyak csak az egész ajánlati összeg lefizetése után adtnak ki. 15 nap után az el nem szállított tárgyak és a letett biztosíték a kincstár tulajdonába esnek vissza.

Írásbeli ajánlatok a megejtett szóbeli árverés után fognak fölfontani és elbíráltatni.

Az épület-asztalos munkákra vonatkozó ajánlatok akár szóbeli, akár írásbelileg vannak téve, csakis akkor vétetnek figyelembe, ha ajánlattevő előzetesen 50, illetve 25 forint biztosí-

Laptulajdonosok: Moór Gyula és Trattner H. Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában. Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és tsa-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Scoala - BCU Cluj Napraforgó

tékot készpénzben az árverést vezető igazgató kezéhez befizetett vagy írásbeli ajánlatával együtt beküldött.

Az elárvezés alá kerülő darabok megtekintése végett az iskolaszolgánál jelentkezhetni.

Brassó, 1899. március hó 22-én.

Az igazgatóság.

A legnemesebb erdélyi hegyiborok,

segesvári Deutsch B. József

jóhírnevű pinczejéből

Brassóban

Zintz Henrik,

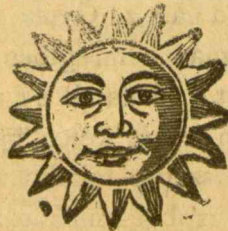
Müller Gyula ntódai,

Hesshaimer J. L. & A.

Petersberger Henrik,

Harth Károly

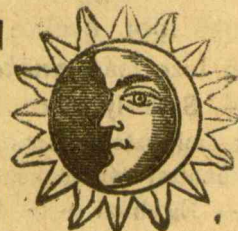
cégeknél kaphatók.

RESCH ADOLF

ékszerész,

Kapu-u. 7. sz.

a cég alapított 1833-ban.

Gazdag raktár ékszerekben, arany- és ezüstne müben és szép választék schweiczi zsebórákban

Raktáron van Christofle-, I. minőségű berndorfi alpaca- és China-ezüstnemű is az olcsobb fajtából.

Megvétetnek arany- és ezüst-tárgyak, nemes kövek, gyöngyök régi pénzek és mindennemű régiségek.

Szolid aranyozás, ezüstözés, nikelzés és vörös rézzel való bevonás, villanyos úton.

Olcsó és gyors kivitele a fentnevezett szakmába vágó tárgyak javításának.

Vésések kőbe és fémekbe.

Különlegesség: egyesületi jelvények és alkalmi érmek készítése.